

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/66/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5115219880
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5115219880.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: U., nar. XX. XX. XXXX, N., nar. XX. XX. XXXX a Z., nar. XX. XX. XXXX, všetky bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako procesným opatrovníkom, deti rodičov - matky: N. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom U. T. D., T. C. XXXX/X, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou JUDr. Luciou Morgošovou, advokátkou so sídlom F., R. XX, a otca: U. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. T. I., T. XXX/XX, t. č. Ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody v Žiline, zastúpeného splnomocneným zástupcom JUDr. Jánom Kasenčákom, advokátom so sídlom F., N. Q. XXXX/X, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 30P/209/2015-186 zo dňa 15. júna 2016, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch o výživnom potvrdzuje.

Rozsudok okresného súdu vo výroku o úprave styku, výrokoch naň nadväzujúcich (výrok o prevzatí a odovzdaní maloletých detí, o povinnosti matky maloleté deti na stretnutie pripraviť), výrokoch o povinnosti maloletých detí a ich rodičov podrobiť sa odbornému poradenstvu, povinnosti referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline určiť termíny stretnutí, podmienky a dobu každého stretnutia a tieto oznámiť rodičom a povinnosti matky doviest' maloleté deti na stretnutie a výroku o trovách konania zrušuje a v tejto časti vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 30P/209/2015-186 zo dňa 15. 06. 2016 zveril maloleté deti U., N. a Z. do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej U. výživným vo výške 90,- eur mesačne a maloletej N. vo výške 80,- eur mesačne, oboje s účinnosťou od 01. 08. 2015 a maloletej Z. vo výške 60,- eur mesačne s účinnosťou od 15. 02. 2016, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 08. 2015 do 30. 06. 2016 na maloletú U. vo výške 540,- eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur, na maloletú N. vo výške 520,- eur rovnako v mesačných splátkach po 20,- eur a na maloletú Z. za obdobie od 15. 02. 2016 do 30. 06. 2016 vo výške 271,05 eur v mesačných splátkach po 15,- eur, všetko k rukám matky spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletou U. a N. upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s nimi každý týždeň v stredu a vo štvrtok od 16:00 hod. do 18:00 hod., každý páry týždeň v sobotu od 14:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 14:00 hod. do 18:00 hod., s maloletou Z. každý týždeň v utorok a v piatok od 16:00 hod. do 17:00 hod. s tým, že otec si maloleté deti prevezme od matky a tieto po skončení

stretnutia matke odovzdá v mieste bydliska detí. Matke uložil povinnosť maloleté deti na stretnutie riadne pripraviť. Vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Súd zamietol i návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súd zároveň uložil rodičom a maloletým deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu a konzultáciám na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina po dobu 9 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorému úradu zároveň uložil, aby určil termíny stretnutí, podmienky a dobu každého stretnutia a tieto oznámil rodičom aspoň 3 dni vopred. Matke maloletých detí uložil povinnosť maloleté deti doviešť na stretnutie. Napokon rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že otec maloletých detí sa návrhom podaným dňa 02. 07. 2015 domáhal zverenia maloletých detí - N. a U. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Dňa 03. 07. 2015 návrh na úpravu práv a povinností k maloletým deťom podala i matka maloletých detí, ktorá sa domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a uloženia povinnosti otcovi detí prispievať na výživu mal. detí, U. vo výške 150,- eur mesačne a N. vo výške 100,- eur mesačne. V priebehu konania sa rodičom narodilo ďalšie dieťa, mal. Z., z ktorého dôvodu matka žiadala upraviť práva a povinnosti aj k mal. Z.. Citujúc ust. § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 24 ods. 2, 4, § 25 ods. 2, § 62, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 37 ods. 2 písm. d/ zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd po vykonanom dokazovaní zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky, v starostlivosti ktorej neboli zistené žiadne nedostatky. Návrh otca na zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti súd zamietol, nakoľko otec nepreukázal riadne bytové podmienky pre starostlivosť o mal. deti a medzi rodičmi nie je dobrá komunikácia, pretrvávajú medzi nimi nezhody a rozpory, obidvaja navzájom voči sebe podávajú trestné oznámenia. Tiež súd prihliadol na tú skutočnosť, že mal. Z. má ešte len 4 mesiace a matka ju stále dojčí. Vzhľadom na zlú komunikáciu medzi rodičmi súd uložil rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu po dobu 9 mesiacov od právoplatnosti rozsudku podľa určenia Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Žilina

Prihliadnuc na záujem mal. detí, ich citové väzby k rodičom, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, v záujme zachovania vzťahu k oboj rodičom súd upravil stretávanie otca s mal. deťmi U. a N. počas každého týždňa v stredu a vo štvrtok a každý páry víkend v sobotu a v nedeľu. S mal. Z., vzhľadom na vek 4 mesiace a skutočnosť, že matka ju dojčí a otec s ňou ešte sám netrávil čas, upravil stretávanie každý týždeň v utorok a v piatok od 16:00 hod. do 17:00 hod.

Pokiaľ ide o výšku výživného, súd zistil, že matka býva v prenajatom obecnom byte, kde platí poplatky súvisiace s bývaním vo výške 212,- eur za byt a plyn, inkaso 41,- eur, spláca pôžičku mesačne 26,83 eur. V súčasnej dobe je na materskej dovolenke. Maloletá U. navštevuje materskú školu, za stravu platí 26,- eur mesačne. Na začiatku nástupu do škôlky platila poplatok za hračky, pitný režim, angličtinu, spolu 30,- eur. Ďalšie výdavky sú v súvislosti so stravou, ošatením. Maloletá N. má bežné výdavky v súvislosti so stravou, ošatením, taktiež Z. má bežné výdavky - strava, ošatenie, plienky 45,- eur mesačne. Otec bol dobrovoľne nezamestnaný, naposledy bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 22. 09. 2003 do 11. 11. 2003, vyradený bol na vlastnú žiadosť, v priebehu konania sa opäť zaevidoval na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie od 03. 05. 2016. Privyrábal si brigádne, nevedel však uviesť ani preukázať výšku svojho príjmu. Pokiaľ žil s matkou v spoločnej domácnosti, prispieval na bývanie 250,- eur, kupoval deťom všetky potrebné veci. Je vlastníkom osobného vozidla Mitsubishi Sigma, Peugeot 309 a Fiat Marea Weekend, na ktoré sú exekútorové blokácie. Otec nepreukázal žiadne skutočnosti prečo by sa nemohol zamestnať, nepreukázal žiadne obmedzenia na jeho strane. Vychádzajúc z potenciality príjmov otca, z minimálnej mzdy, ktorú by otec dosahoval, keby svoje možnosti a schopnosti riadne využíval (vychádzajúc z nariadenia vlády v roku 2015 vo výške 380,- eur a v roku 2016 vo výške 405,- eur) súd zaviazal otca prispievať na mal. U. výživným vo výške 90,- eur mesačne, na mal. N. výživným vo výške 80,- eur mesačne a na mal. Z. vo výške 60,- eur mesačne. Na výživu U. a N. súd zaviazal otca prispievať od 01. 08. 2015, teda od začiatku mesiaca, ktorý nasledoval po mesiaci, v ktorom matka podala návrh na úpravu práv a povinností k mal. deťom, nakoľko v júli 2015 prispel do domácnosti výživným vo výške 600,- eur. Na mal. Z. súd určil výživné od XX. XX. XXXX, kedy sa narodila.

Súd zároveň otcovi uložil povinnosť zaplatiť nedoplatok na výživnom. Otec platil výživné na U. 50,- eur a N. 40,- eur od augusta 2015. V rozhodnom období nezaplatil za mesiace február a jún 2016. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 08. 2015 do 30. 06. 2016 na mal. U. vo výške 540,- eur (11 mesiacov x 90,- eur - 450,- eur, ktoré otec zaplatil) a mal. N. vo výške 520,- eur (11 mesiacov x 80,- eur - 360,- eur, ktoré otec zaplatil) súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur a nedoplatok na mal. Z. za obdobie od 15. 02. 2016 do 30. 06. 2016 vo výške 271,05 eur (aliquotná časť za mesiac február, 4 mesiace x 60,- eur) v mesačných splátkach po 15,- eur k rukám matky, spolu s bežným výživným, všetko pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. 06. 2016 (ďalej len „O. s. p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu, ako je tomu i v prejednávanej veci.

2. Proti tomuto rozsudku čo do výrokov o výživnom, o úprave styku, o povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina a s ním súvisiacemu výroku o povinnosti tohto úradu určiť termíny stretnutí a výroku o úprave styku s maloletými podal otec maloletých detí odvolanie.

Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

Uviedol, že dňa 06. 07. 2016 bol zatknutý a následne vzatý do väzby. Je obvinený zo zločinu týrania blízkej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, v spojení s ods. 3 písm. d/ Trestného zákona a hrozí mu trest odňatia slobody od 7 do 15 rokov. Z uvedeného dôvodu napadol výrok o výške výživného, o nedoplatku na výživnom, o povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu a konzultáciám na referáte poradensko-psychologických služieb.

Výrok o úprave styku navrhol doplniť o výrok upravujúci styk počas výkonu väzby alebo trestu odňatia slobody tak, že súd uloží matke povinnosť dostaviť sa spolu so všetkými maloletými deťmi do ústavu na výkon väzby alebo do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom bude umiestnený, a to aspoň raz za dva po sebe nasledujúce kalendárne mesiace v termíne, ktorý im určí riaditeľ ústavu v navštívenke s tým, že on ako otec maloletých bude povinný odoslať navštívenku včas, aspoň 5 dní pred termínom návštevy a v prípade, že matka maloletých zmarí návštevu svojim úmyselným alebo nebanlivostným konaním, bude povinná dostaviť sa spolu s maloletými v náhradný termín. Doplnenie tohto výroku navrhol z dôvodu, že medzi ním a maloletými deťmi existuje emočne silný a pozitívny vzťah. Nakoľko do práce môže byť zaradený len s jeho súhlasom, súhlasom orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu a ak sú na to vytvorené podmienky v ústave, pričom mu nevzniká ani nárok na minimálnu mzdu, navrhol, aby s účinnosťou od 01. 07. 2016 bol zaviazaný platiť výživné podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, t. j. vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

V odvolaní namietal tiež správnosť právneho posúdenia veci, ak mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu mal. U. vo výške 90,- eur a mal. N. vo výške 80,- eur s účinnosťou od 01. 08. 2015. Súd sa nevysporiadal s tým, že dňa 29. 07. 2015 vydal uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým mu uložil prispievať na výživu mal. U. vo výške 50,- eur mesačne a N. vo výške 40,- eur mesačne, pričom v tom čase bol v rovnakom právnom postavení - nezamestnaný a nepoberal žiadne dávky od štátu. Namietal tiež, že súd sa nevysporiadal s tým ako prispievali na domácnosť a výživu detí v čase, keď žili v spoločnej domácnosti. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom na mal. U. a N. zrušil a vrátil na opätovné prejednanie alebo zmenil výrok o výživnom a uložil mu povinnosť za obdobie od 01. 08. 2015 do 30. 06. 2016 prispievať na výživu mal. U. výživným vo výške 50,- eur a N. vo výške 40,- eur mesačne. Pokiaľ ide o výživné na mal. Z., jeho majetkové a zárobkové pomery mu nedovoľujú platiť také výživné, preto navrhol, aby odvolací súd zmenil výrok rozsudku v tejto časti a uložil mu povinnosť prispievať na výživu mal. Z. výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 15. 02. 2016. Nedoplatok na výživnom navrhol povoliť splácať po 5,- eur mesačne bez straty výhody splátok.

3. Procesný opatrovník detí sa k odvolaniu otca relevantne nevyjadril, súdu len oznámil, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

4. Matka maloletých vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Uviedla, že za daného stavu, kedy je otec maloletých detí vo väzbe, nie je a ani nemôže byť v záujme maloletých detí, aby sa s otcom stretávali. Prostredie, v ktorom sa ich otec nachádza by mohlo byť pre ne traumatizujúce a mohlo by zanechať negatívny vplyv na ich vnútorné prežívanie a ďalší vývoj, a to aj vzhľadom na ich nízky vek. Poukázala tiež na to, že otec maloletých detí riadne nerealizoval ani súdom určený styk na základe nariadeného neodkladného opatrenia v čase, kedy mu v realizácii styku nebránila ani väzba.

V nadväznosti na odvolanie otca detí čo do výživného matka poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 1181/07 zo dňa 06. 02. 2008, či Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19CoP/128/2013 zo dňa 06. 02. 2014, z ktorých vyplýva, že z princípu potenciality príjmu je

potrebné vychádzať i v prípade, ak výživou povinná osoba nemôže vykonávať akékoľvek zamestnanie, resp. doterajšie zamestnanie z dôvodov na jej strane, čím sa pripraví o pravidelný príjem, z ktorého by mohla platiť súdom určené výživné. Poukázala tiež na to, že otec detí nebol dlhodobo oficiálne zamestnaný, a to aj napriek tomu, že mu v tom nebránili objektívne dôvody. Otec v rámci konania nechcel oznámiť výšku jeho priemerného mesačného zárobku, uviedol však, že má dostatok peňažných prostriedkov na zabezpečenie výživy maloletých detí a jej vždy dal a dá toľko prostriedkov, koľko bude potrebovať. Pokiaľ ide o výšku výživného určeného nariadeným neodkladným opatrením, poukázala na charakter neodkladného opatrenia, na základe ktorého sa povinnosť platiť výživné určuje spravidla len v nevyhnutnej miere a konečná výška výživného sa určí až po riadne vykonanom dokazovaní meritórnym rozhodnutím.

Nesúhlasila ani s tvrdením otca, že sa súd nevysporiadal s tým ako rodičia prispievali na domácnosť a výživu maloletých detí v období, keď ešte žili v spoločnej domácnosti. V čase rozhodnom pre platbu zameškaného výživného nežili v spoločnej domácnosti a otec detí realizoval platby výživného len v rozsahu podľa vydaného neodkladného opatrenia, s výnimkou zameškaných platieb za február a jún 2016.

5. Vzhľadom na to, že odvolací súd vo veci rozhodoval za účinnosti nových procesných kódexov, zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“) a zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), účinných od 01. 07. 2016, bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 395 ods. 1 C. m. p., § 470 ods. 1, 3 C. s. p.) s tým, že účinky procesných úkonov uskutočnených do 30. 06. 2016 ostali zachované (§ 395 ods. 2 C. m. p., § 470 ods. 2 C. s. p.). Zároveň súd vo svojom rozhodnutí prispôbil terminológiu novej právnej úprave.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok vo výrokoch o výživnom podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku o úprave styku, výrokoch naň nadväzujúcich (výroku o prevzatí a odovzdaní maloletých detí, o povinnosti matky maloleté deti na stretnutie pripraviť), výrokoch o povinnosti maloletých detí a ich rodičov podrobiť sa odbornému poradenstvu, povinnosti referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Žiline určiť termíny stretnutí, podmienky a dobu každého stretnutia a tieto oznámiť rodičom, povinnosti matky dovieŕ maloleté deti na stretnutie a výroku o trovách konania podľa § 389 C. s. p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Vo vzťahu k výživnému odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v tejto časti vykonal dostatočné dokazovanie, na jeho základe náležite zistil skutkový stav, tento správne vyhodnotil a zo zistených skutočností vyvodil i správny právny záver. I keď otec v odvolaní poukázal na novú skutočnosť, a to jeho vzatie do väzby počnúc dňom 06. 07. 2016, v dôsledku čoho sú jeho zárobkové možnosti obmedzené, nie je podľa názoru odvolacieho súdu ani táto nová skutočnosť spôsobilá prívodiť zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie o výživnom.

8. Podľa § 62 ods. 1, 2 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

9. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

10. Podľa § 63 ods. 1 zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

11. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Okresný súd pri určení výšky výživného správne vychádzal z potenciality príjmov otca maloletých detí, ktorý v priebehu konania nebol schopný, či ochotný uviesť aspoň približnú výšku svojho príjmu z brigád, ktoré vykonával. Z jeho výpovede, ako aj výpovede matky maloletých detí je pritom nesporné, že otec hradil všetky výdavky spojené s bývaním, kupoval tiež potreby do domácnosti, maloletým deťom kupoval oblečenie, obuv. Chová holuby, čo si rovnako vyžaduje určité výdavky. Je vlastníkom troch motorových vozidiel a i keď tvrdil, že dve z nich sú už zošrotované, uvedená skutočnosť v konaní preukázaná nebola. Odvolací súd ďalej podotýka, že otec je vyučený stavbár - murár, t. j. je vyučený v odbore, v ktorom vo všeobecnosti nie je problém zohnať si prácu. Uvedenému nasvedčuje i skutočnosť, že otec detí bol dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný, od 02. 11. 2003 do 02. 05. 2016 nebol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie (otec bol do evidencie uchádzačov o zamestnanie zaradený až v priebehu konania, dňa 03. 05. 2016), nepoberal žiadne dávky sociálneho zabezpečenia a napriek tomu bol schopný hradiť nielen svoje vlastné výdavky, ale i výdavky svojej družky a detí. Uvedené, pokiaľ ide o príjem otca, odôvodňuje aplikáciu ust. § 63 ods. 1 zákona o rodine, napriek tomu súd prvej inštancie vychádzal z minimálnej mzdy, ktorú mohol otec detí poberať v prípade jeho riadneho zamestnania sa, v čom mu nič nebránilo (otec detí je mladý, pričom nepreukázal, že by mu v riadnom zamestnaní sa bránili prekážky objektívneho charakteru). Vychádzajúc z uvedených skutočností sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že schopnosti a možnosti otca mu umožňujú platiť výživné na maloleté N. a U. vo výške 90,- eur a 80,- eur a maloletú Z. vo výške 60,- eur, ktorú považoval za primeranú aj odôvodneným potrebám maloletých detí, pričom správne bol súdom prvej inštancie určený aj začiatok platenia určeného výživného. Odvolací súd v tejto časti v ďalšom odkazuje na závery súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

13. Pokiaľ bol otec maloletých detí po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie vzatý do väzby, uvedená skutočnosť nie je spôsobilá vyvolať zmenu napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o výšku určeného výživného. Otec bol vzatý do väzby v súvislosti s dôvodným podozrením zo spáchania úmyselného násilného trestného činu voči matke maloletých detí, t. j. k obmedzeniu jeho pracovných možností došlo jeho vlastnou vinou. Ako správne poukázala matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca, v zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti súdov (viď rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. 1181/2007 zo dňa 06.02.2008, ktoré je vzhľadom na blízkosť právnej úpravy možné aplikovať i na prejednávajúcu vec, ale napr. aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17CoP/44/2014, Krajského súdu Bratislava sp. zn. 11CoP/562/2014, Krajského súdu Prešov sp. zn. 6CoP/4/2016 či 17CoP/5/2016) je takéto konanie potrebné hodnotiť v zmysle § 75 ods. 1 zákona o rodine ako vzdanie sa bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. I keď účelom citovaného zákonného ustanovenia je zabrániť zbaveniu sa majetkového prospechu alebo výhodnejšieho zamestnania na strane povinnej osoby za účelom obchádzania vyživovacej povinnosti, dopadá aj na prípady nezodpovedného správania sa, vrátane konania v rozpore so zákonom, ktoré prináša negatívne dôsledky v podobe sankcií a má dopad aj vo sfére zamestnania dotknutej osoby a vo sfére zníženia príjmu. Toto zákonné ustanovenie je zároveň namierené na ochranu maloletých detí, ktoré nemôžu byť obmedzované v uspokojovaní ich odôvodnených hmotných a kultúrnych potrieb len v dôsledku nezodpovedného, protiprávneho správania sa povinnej osoby, ktorá má zodpovednosť a povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť. Preto ak sa zbavil rodič úmyselným konaním, pre ktoré bola na neho uvalená väzba, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť, nemožno túto skutočnosť počítať na ťarchu detí, ktoré majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. S poukazom na to, že otec je obmedzený vo výkone práce pre úmyselný trestný čin (pre dôvodné podozrenie z jeho spáchania), pre ktorý existujú dôvody väzby vyplývajúce zo zákona, nie je za týchto okolností možné vyhodnotiť túto skutočnosť v neprospech maloletých detí.

14. Nedôvodná je i námietka otca pokiaľ poukazoval na výšku výživného určenú neodkladným opatrením. Je potrebné si uvedomiť, že v rámci neodkladného opatrenia súd rozhoduje bez vykonávania dôkazov, v dôsledku čoho možno spravidla priznať výživné len v nevyhnutnej miere, t. j. toto slúži len na pokrytie základných nevyhnutných potrieb dieťaťa, bez ohľadu na majetkové pomery

účastníkov konania, ktorých skúmanie je predmetom konania vo veci samej. Až na základe vykonaného dokazovania zameraného na skúmanie odôvodnených potrieb detí a možností a schopností rodičov môže súd náležite rozhodnúť o výživnom, ktoré slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a zdravý vývoj dieťaťa (kultúrne, rekreačné potreby a pod.). Preto samotná skutočnosť, že otcovi maloletých detí bola neodkladným opatrením zo dňa 29. 07. 2015 uložená povinnosť platiť výživné na mal. U. vo výške 50,- eur a mal. N. vo výške 40,- eur mesačne nemá vplyv na výšku vyživovacej povinnosti určenej vo veci samej na základe vykonaného dokazovania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom, vrátane výroku o zameškanom výživnom, ktoré bolo určené správne, podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

15. Pokiaľ ide o výrok, ktorým súd upravil stretávanie sa otca s maloletými deťmi, odvolací súd vzhľadom na zmenu, ktorá nastala po rozhodnutí súdu prvej inštancie, napadnutý rozsudok v tejto časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Je zrejmé, že nakoľko otec maloletých detí je v súčasnosti vo väzbe, nie je možné realizovať jeho stretávanie sa tak ako bolo určené súdom prvej inštancie.

16. I keď je zrejmé, že v prejednávanvej veci je vzťah otca a maloletých detí dobrý a je v záujme maloletých detí, aby bol udržiavaný i naďalej, vzhľadom na výkon väzby otca bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, pokiaľ ide o možnosti stretávania sa otca s maloletými deťmi vo výkone väzby (aj vzhľadom na ich vek) ako aj podmienky realizácie tohto stretávania. S prihliadnutím na námietky matky bude potrebné tiež zistiť aký vplyv môže mať prostredie výkonu väzby na maloleté deti, či si tieto (U. a N.) daný stav uvedomujú - že otec je „zavretý“, prečo tomu tak je a ako to vnímajú.

17. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, na potrebu doplnenia dokazovania odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o úprave styku otca s maloletými deťmi a naň nadväzujúce výroky upravujúce prevzatie a odovzdanie maloletých detí otcom, ako aj povinnosti matky maloleté deti na stretnutie pripraviť zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie, a to aj napriek tomu, že k zmene skutkových okolností došlo až po rozhodnutí súdu prvej inštancie. Odvolací súd nepovažoval za náležité doplnenie dokazovania v rámci odvolacieho konania, a to vzhľadom na rozsah dokazovania, ktoré je potrebné vykonať a ktoré sa zároveň má týkať podstatných skutočností. V prípade vykonania dokazovania odvolacím súdom, v prípade, ak by toto vyústilo do zmeny rozhodnutia súdu prvej inštancie, by totiž došlo k porušeniu zásady dvojinstančnosti občianskeho súdneho procesu, keď druhá strana v prípade rozhodnutia odvolacím súdom by nemala možnosť domáhať sa preskúmania tohto nového rozhodnutia riadnym opravným prostriedkom. V ďalšom konaní bude úlohou okresného súdu doplniť dokazovanie v zmysle vyššie uvedeného a vo veci opätovne rozhodnúť. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie opätovne rozhodne i o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

18. Nakoľko v dôsledku vzatia otca detí do väzby sa tento nemôže podrobiť ani odbornému poradenstvu a konzultáciám na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina v zmysle napadnutého rozsudku okresného súdu, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie aj vo výrokoch o uložení povinnosti rodičom a maloletým deťom podrobiť sa odbornému poradenstvu, povinnosti Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina určiť termíny a podmienky stretnutí a tieto oznámiť účastníkom konania a povinnosti matky doviesť maloleté deti na tieto stretnutia.

19. Vo zvyšnej časti (vo výroku o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, o zamietnutí návrhu matky vo zvyšnej časti a o zamietnutí návrhu otca na zverenie detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov), ktorá nebola napadnutá odvolaním žiadneho z účastníkov konania, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)